

prima instanță: V. Buhnaci
instanța de apel: N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol,

DECIZIE

11 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curtii Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
Judecători

Valentina Clevadi
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinînd recursul declarat de recurentul Societatea Comercială magazinul „Cornul Belșugului” societatea cu răspundere limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea Comercială magazinul „Cornul Belșugului” societate cu răspundere limitată împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/378 COOP, Dediu Adrian, Dediu Maria și Dediu Iaroslav, privind constatarea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare,

împotriva încheierii Curtii de Apel Chișinău din 29 septembrie 2015, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de către Societatea Comercială magazinul „Cornul Belșugului” societate cu răspundere limitată,

c o n s t a ț ă:

La 17 mai 2012, Societatea Comercială magazinul „Cornul Belșugului” societate cu răspundere limitată s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/378 COOP, Dediu Adrian, Dediu Maria și Dediu Iaroslav, solicitînd declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr.25191 din 14 august 2009 încheiat între Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/378 Coop și Dediu Adrian și a contractului de vânzare- cumpărare a gheretei din 18 septembrie 2009 încheiat între Dediu Adrian și Dediu Maria.

În motivarea pretențiilor formulate s-a reiterat că, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.25191 din 14 august 2009 Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/378 COOP a înstrăinat pavilionul comercial amplasat în mun. Chișinău, str. Salcîmilor 22, lui Dediu Adrian. Însă de fapt și de drept proprietar al acestui imobil este succesorul în drepturi a ÎS „Magazinul cu autogestiune și arendă nr.6”, încă din momentul fondării, anul 1995, acesta fiind inclus în capitalul social al întreprinderii.

Indică că Societatea Comercială magazinul „Cornul Belșugului” societate cu răspundere limitată nu a înstrăinat bunul imobil respectiv nici unei persoane fizice sau juridice. Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/378 COOP nu avea nici un drept de a înstrăina bunul imobil, atît timp cît acesta nu a deținut niciodată dreptul de proprietate asupra respectivului imobil. Temeiuri de

apartenență a dreptului de proprietate a Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/378 COOP asupra bunului imobil a servit Certificatul nr.14386 din 14 noiembrie 2007 emis de Oficiul Cadastral Teritorial și procesul-verbal de recepție finală nr.635 din 02 iunie 2009 urmat de sintagma fără drept de înregistrare la Oficiul Cadastral Teritorial.

Consideră că aceste acte nu confirmă dreptul de proprietate al Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/378 COOP asupra bunului imobil din str. Salcîmilor 22, mun. Chișinău. Toate acțiunile întreprinse de Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/378 COOP, în vederea obținerii procesului-verbal de recepție finală nr.635 din 02 iunie 2009, încheierea contractului de vânzare-cumpărare din 14 august 2009, ulterior încheierii contractului de vânzare-cumpărare din 18 septembrie 2009, au avut drept scop lipsirea reclamantului de propriul bun imobil și înregistrarea drepturilor asupra respectivului bun de către pîrîți.

Susține că, la momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare din 18 septembrie 2009 bunul din str. Salcîmilor 22, mun. Chișinău nu aparținea cu drept de proprietate Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/378 COOP, prin urmare se pretinde că încheierea contractelor a avut loc în cunoștință de cauză pentru ambele părți.

Consideră că, i s-a adus atingere unui drept ocrotit de lege, fiindu-i încălcat dreptul la protecția proprietății, stipulat în art. 1 al Protocolului nr. 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Prin hotărîrea judecătoreiei Botanica mun. Chișinău din 02 decembrie 2014, acțiunea înaintată de Societatea Comercială magazinul „Cornul Belșugului” societatea cu răspundere limitată, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 12 decembrie 2014 Societatea Comercială magazinul „Cornul Belșugului” societatea cu răspundere limitată a declarat apel nemotivat împotriva hotărîrii instanței de fond, solicitînd casarea hotărîrii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărîri de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2015, nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantului termen de până la 09 iunie 2015, ora 10:30 pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 9157 lei, explicîndu-se apelantului, că în cazul în care nu vor fi lichidate neajunsurile în termen, cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2015 s-a restituit cererea de apel depusă de Societatea Comercială magazinul „Cornul Belșugului” societatea cu răspundere limitată din motivul neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel.

La 15 octombrie 2015 Societatea Comercială magazinul „Cornul Belșugului” societatea cu răspundere limitată a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2015 de restituire a cererii de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii recurate ca ilegală și restituirea pricinii spre rejudecare.

Menționează că încheierea instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural, ce au condus la încălcarea dreptului la un proces echitabil, prin prisma dreptului de acces la justiție.

În ședința de judecată din 29 septembrie 2015, noul reprezentant al apelantului, avocatul Leșan Nicolae a înaintat demers prin care a solicitat

anexarea la materialele cauzei a unor înscrisuri, totodată, acesta a solicitat un termen rezonabil pentru executarea încheierii din 20 mai 2015, argumentînd solicitarea prin necunoașterea despre necesitatea achitării integrale a taxei de stat și a motivelor din care societatea nu a achitat-o.

Consideră că, instanța de apel incorect a interpretat normele art.86 alin.1) Cod de procedură Civilă cînd în ședința de judecată din 29 septembrie 2015 avocatul Leșan Nicolae a înaintat o cerere privind amînarea achitării restanței taxei de stat, invocînd imposibilitatea achitării sumei din cauza situației financiare și materiale precare a întreprinderii.

Indică că temeiurile restituirii cererii de apel nu sunt neîntemeiate.

Potrivit prevederilor art. 425 Cod de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Recurentul s-a conformat prevederilor legale și recursul declarat la 15 octombrie 2015, este depus în termen, conform art. 425 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinînd materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din 29 septembrie 2015 din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Argumentele invocate de recurent în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, fiind neîntemeiate și nu au suport legal.

În conformitate cu art. 369 al. (1) lit. a) Cod de Procedură Civilă, instanța dispune restituirea cererii de apel dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Materialele dosarului relevă că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2015, nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantului termen de pînă la 09 iunie 2015, ora 10;30 pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 9157 lei.

În ședința de judecată din 09 iunie 2015 reprezentantul apelantului Marian Tatiana, a prezentat instanței apelul motivat și dovada plății taxei de stat în mărime de 205 lei. Din motivul neachitării integrale a plății taxei de stat instanța a dispus acordarea unui termen suplimentar pînă la 08 septembrie 2015, ora 13;00, pentru achitarea plății.

În ședința de judecată din 08 septembrie 2015 instanța a admis demersul apelantului de amînarea a ședinței de judecată și a dispus amînarea ședinței pentru 22 septembrie 2015.

În ședința de judecată din 22 septembrie 2015 reprezentantul apelantului avocatul Leșan Nicolae a solicitat instanței acordarea unui termen suplimentar pentru îndeplinirea indicațiilor instanței date prin încheierea din 20 mai 2015, referitoare la plata taxei de stat. Instanța a admis demersul și a acordat apelantului termen pînă la 29 septembrie 2015, ora 12;00.

În ședința de judecată din 29 septembrie 2015 reprezentantul apelantului avocatul Leșan Nicolae a solicitat instanței amânarea parțială a plății taxei de stat din motiv că întreprinderea la moment nu dispune de venituri.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 368 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale

Potrivit ședințelor de judecată și încheierilor instanței de apel, apelanților în repetate rânduri li s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor și anume necesitatea achitării taxei de stat, însă apelantul nu s-a conformat indicațiilor date de instanța de apel.

Astfel, în condițiile în care, recurentul nu a achitat taxa de stat în termenul acordat de către instanța de apel, fiind neîntemeiată și cererea repetată de prelungire a amânării plății taxei de stat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă și întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel.

Cu referire la argumentul recurentului că, prin încheierea respectivă i-a fost îngăduit dreptul la justiție, Colegiul menționează că acestea este neîntemeiat și declarativ având în vedere că instanța de apel corect a constatat că la materialele dosarului nu au fost anexate probe admisibile și concludente care ar demonstra imposibilitatea achitării taxei de stat.

Conform art. 85 alin. (4) Cod de Procedură Civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei”.

Deci, persoana juridică urma să probeze situația materială precară și imposibilitatea achitării timbrului de stat, or, solicitând amânarea de plata taxei de stat, persoana juridică urmează să prezinte documente justificative în acest sens.

CEDO, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (*cauza Golder v. the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975,), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashimgdane vs United Kingdom* 28 mai 1985).

Raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit, pentru a stabili dacă este respectat acest raport rezonabil între impunerea plății taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și scopul legitim urmărit privind buna administrare a justiției, descurajarea justițiabililor în formularea unor cererii, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției urmează să cercetăm următorii factori și anume, cuantumul sumei ce trebuie plătit de reclamanți raportat la veniturile sale.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că prin restituirea cererii de apel recurentului nu li s-au îngăduit accesul liber la justiție protejat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale.

Completul relevă că, reieșind din interpretarea art.368 din Codul de procedură civilă, termenul acordat de instanța de apel în vederea înlăturării neajunsurilor este unul peremptoriu, iar chestiunea amânării acestui termen care de fapt ar constitui o prelungire a termenului acordat anterior reprezintă o discreție a instanței de judecată. Dar și în aceste condiții orice solicitare în acest sens trebuie justificată prin probe concludente or, motivele invocate de recurent în demersul din 29 septembrie 2015 purtau un caracter declarativ și repetitiv.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2015.

În conformitate cu art. 427 lit. a) art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea Comercială magazinul „Cornul Belșugului” societatea cu răspundere limitată.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2015, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Societatea Comercială magazinul „Cornul Belșugului” societatea cu răspundere limitată.
Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

Judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari